

Bokashi is het Japanse woord voor “goed gefermenteerd organisch materiaal”.

Het is de meest efficiënte wijze om organisch restmateriaal terug te geven aan de bodem.

In tegenstelling tot compostering is er nagenoeg geen CO₂ uitstoot en wordt de energie behouden!

Door al het organisch restafval binnen uw bedrijf te fermenteren, bespaart u afvoerkosten en creëert u de optimale voeding voor uw bodemleven. De kosten om Bokashi te maken zijn lager dan de totale kosten om het materiaal af te voeren en nieuwe bemesting aan te voeren.

Bokashi kan van nagenoeg elk type vers organisch materiaal gemaakt worden.

Voorbeelden zijn: (drijf)mest, gras, riet, bladeren, snoeisels, bloembollenafval, ondermaatse aardappelen, uien- en witlofstrengen. Houtachtige materialen zijn alleen na hakselen geschikt.

VOOR ELK TYPE BEDRIJF

VEEHOUDERIJ Drijfmest en stro zijn een ideale basis voor het maken van Bokashi. Verder kan al het organisch restmateriaal op uw bedrijf gebruikt worden. Denk bijvoorbeeld aan riet en bermmaaisel.

AKKER- & TUINBOUW Maak Bokashi van bladafval, ondermaatse groenten, zoals aardappelen, uien, witlofstrengen of bloembollenafval.

Hierdoor bespaart u kosten voor de afvoer en u houdt prachtige organische bemesting voor het bodemleven over.

FRUITTELMERS Maak Bokashi door valfruit, snoeiafval, (berm)maaisel en dergelijke materialen te gebruiken.

PAARDENHOUDERIJ Paardenmest is ideaal voor het maken van Bokashi. Het fermenteren van uw mest zorgt voor prachtige gezonde weilanden en komt rechtstreeks de gezondheid van uw dieren ten goede.

(GEMEENTELIJKE) GROENVOORZIENING Snoeiafval, bladeren, (berm)maaisel, zelfs huishoudelijke groenresten (GFT) kunnen door fermentatie omgevormd worden tot de ideale meststof voor openbaar groen.

Uw leverancier:

EM AGRITON bv

Molenstraat 10-1, 8391 AJ Noordwolde, Nederland
[t] +31 [0]561 433 115 [f] +31 [0]561 432 677 [e] info@agriton.nl

EM AGRITON bvba

Nieuwkerkestraat 19, 8957 Mesen / Messines, België
[t] +32 [0]57 366 163 [f] +32 [0]57 366 164 [e] info@agriton.be

www.agriton.com

Bokashi

Fermenteren van organisch materiaal

Gefermenteerd organisch materiaal

Voor verbetering van het humus- en organische stofgehalte in de bodem

VOORDELEN

- Optimale voeding voor het bodemleven
- Behoud van mineralen in het eigen bedrijf
- Verhoogt de organische stofbalans
- Vitale planten
- Ziekte onderdrukkende bodem (meer weerbaar tegen ziekten)
- Milieuvriendelijk (minder CO₂ en NH₃ uitstoot)
- Besparing afvoerkosten organisch materiaal

RECEPTUUR (afhankelijk van droge stof %)

- 1 m³ verse biomassa (drijfmest, stalmest, tuin- en snoeiafval...)
- 10 kg Ostrea Zeeschelpenkalk
- 10 kg Edasil Kleimineralen
- 2 l Microferm

BEREIDINGSWIJZE (voorbeeld Bokashi van drijfmest)

Zorg voor een goede verdeling van de mest over het restmateriaal (gras, stro, plantenresten). Bij voorkeur doet men dit laag voor laag (zoals bij een lasagne). Verdeel per laag de Edasil Kleimineralen, Ostrea Zeeschelpenkalk en Microferm gelijkmatig. Zorg voor voldoende vochtigheid en dek de hoop luchtdicht af. Laat het materiaal 8 tot 10 weken zuurstofarm fermenteren. Na afloop kan de Bokashi worden uitgereden.

PRAKTISCH: Bokashi spelregels

- DS% van minimaal 25% en maximaal 50%. Bij te droog ingangsmateriaal (houtachtig materiaal) kunnen de bacteriën zich niet goed verdelen.
- Een C/N verhouding 20:1 kan verkregen worden door het combineren van verschillende soorten organische materiaal.
- Fermentatie is een anaeroob proces; daarom wordt een Bokashi hoop luchtdicht afgesloten (zoals bij inkuilen).

Toevoegingen

Microferm

- **Microferm** zorgt voor de fermentatie. Dit preparaat van bacteriën, schimmels en gisten bevordert de omzetting van biomassa waardoor het organische materiaal beter benut kan worden. Bovendien verhoogt Microferm het natuurlijke evenwicht en de biodiversiteit.

Ostrea®

- **Zeeschelpenkalk** voorkomt pH schommeling en zorgt voor een stabiele pH 6.

Edasil®

- **Kleimineralen** binden belangrijke mineralen en andere nutriënten die tijdens het fermentatieproces vrijkomen.

Voorbeeld: Bokashi maken op kleine schaal

Stap 1: Aanbrengen biomassa

Stap 2: Aanbrengen mestlaag

Stap 3: Aanbrengen Zeeschelpenkalk & Kleimineralen

Stap 4: Toedienen Microferm

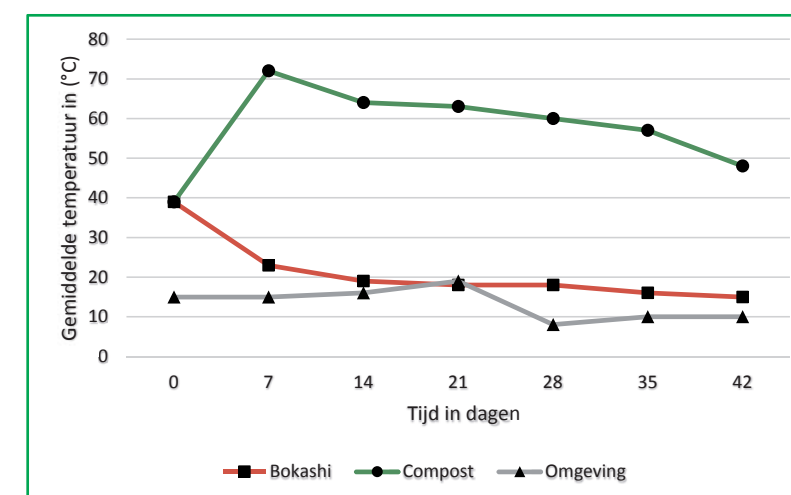

Stap 5: Herhaal stap 1 t/m 4 tot een mooie bult ontstaat

Stap 6: 8-10 weken zuurstofarm afdekken

ENKELE PROEVEN

Bokashi maken is een anaeroob (zuurstofloos) proces. Kenmerkend hiervoor is de lage temperatuur. In tegenstelling tot compost, die temperaturen tot 70°C kan halen, blijft Bokashi onder 40°C. Hierdoor wordt de energie behouden.

Maximaal rendement

Wanneer u het organisch materiaal fermenteert blijft nagenoeg alle koolstof (C) in het eindproduct aanwezig (zie tabel).

Bokashi is hierdoor de ideale methode om uw organische stofgehalte op peil te houden. Bovendien blijft er meer energie in het materiaal (MJ) ter stimulering van het bodemleven.

	Ingangsmateriaal Bermmaaisel	Gangbaar Compost	Bokashi
Kg product	13.400	5.070	13.870
Ds (kg)	2.706,8	1.384,1	3.079,1
Organische stof (kg)	2.130,6	882,2	2.080,5
C totaal (kg)	1.072,0	441,1	1.040,3
N totaal (kg)	48,2	43,6	52,7
N mineraal (kg)	6,7	1,5	2,8
N organisch (kg)	41,5	42,1	49,9
C/N verhouding (kg)	22	10,1	19,5
pH	7,3	7,9	7,1
Bruto energie (MJ)	215,9	67,9	193,9

Resultaten Gangbaar Compost en Bokashi na 6 weken

Composthoop waarbij CO₂ vrijkomt

Carbon footprint

In tegenstelling tot composteren verliest u bij het maken van Bokashi nagenoeg geen koolstof in de vorm van CO₂. Dit gegeven maakt dat Bokashi een milieuvriendelijke manier is om koolstof terug te geven aan de bodem.

